

D.T.L.P. Examination

Paper-III

General Principles of Accountancy

Time : 2-30 Hours]

April 2024

[Max. Marks : 100]

સૂચના : (૧) દરેક પ્રશ્નનાં ગુણ સમાન છે.

(૨) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

૧ શારદા અને જમના એક પેઢીના ભાગીદારો છે. તા. ૧-૪-૨૦૨૩ના રોજ તેઓની મૂડી અનુકૂળ રૂ. ૩૦,૦૦૦ અને ૨૫ ૪૦,૦૦૦ છે. વર્ષ દરમિયાન શારદાએ તા. ૧-૪-૨૦૨૩ના રોજ રૂ. ૫,૦૦૦નો તથા જમનાએ તા. ૧-૧-૨૦૨૪ના રોજ રૂ. ૮,૦૦૦નો ઉપાડ કર્યો છે. ભાગીદારી કરારપત્રની જોગવાઈઓ નીચે પ્રમાણે છે.

(૧) મૂડી પર વાર્ષિક ૧૦% વ્યાજ ગણાયું.

(૨) ઉપાડ પર વાર્ષિક ૧૨% વ્યાજ વસુલ કરવાનું છે.

(૩) શારદાને પેઢીમાં સક્રિય કામગીરી કરવા બદલ માસિક રૂ. ૫૦૦/- પગાર આપવાનો છે. તથા જમનાને વાર્ષિક રૂ. ૩,૦૦૦/-કમિશન આપવાનું છે.

શારદાએ તા. ૧-૧૦-૨૩ના રોજ પેઢીને રૂ. ૫,૦૦૦/-ની લોન આપી છે. ભાગીદારી કરારપત્રમાં લોનના વ્યાજ અંગે કોઈ ઉલ્લેખ નથી. તે લોન પર વાર્ષિક ૧૦% લેખે વ્યાજની માંગણી કરે છે.

તા. ૩૧-૩-૨૪ના રોજ પૂરા થતાં વર્ષનો ઉપરની જોગવાઈઓ પહેલાંનો અને શારદાની લોનનું વ્યાજ ગણા પછીને પેઢીનો નફો રૂ. ૩૮,૮૨૦/- છે.

ઉપરની વિગતો પરથી પેઢીનું નફા-નુકસાન ફાળવણી ખાતું અને ભાગીદારીનાં મૂડી ખાતામાં તૈયાર કરો.

અથવા

૧ (અ) ભાગીદારી પેઢીનું નફા-નુકસાન ફાળવણી ખાતું અને ભાગીદારોના ચાલુ વર્ષનાં અને ભાગીદારોના મૂડીખાતાનાં વિગતવાર સારી પત્રક તૈયાર કરો. ૧૫
(બ) નફા-નુકસાન ખાતું અને નફા-નુકસાન ફાળવણી ખાતાનો તફાવત આપો. ૧૦

૨ ભાવિન લિમિટેડ રૂ. ૧૦ નો એક એવા ૩,૦૦,૦૦૦ ઈક્વિટી શેરે રૂ. ૧ ના પ્રીમીયમથી બહાર પાડ્યા. ૨૫
નીચે મુજબ ૨કમ ભરવાની હતી.

અરજી સાથે રૂ. ૨

મંજૂરી સાથે રૂ. ૪ (પ્રીમીયમ સહિત)

હપ્તા સાથે રૂ. ૫

કુલ રૂ. ૪,૫૦,૦૦૦ શેરો માટે અરજીઓ મળી હતી. રૂ. ૪,૦૦,૦૦૦ શેરોના અરજદારોના પ્રમાણસર વહેંચણી કરવામાં આવી હતી અને બાકીની અરજીઓ નામંજૂર કરવામાં આવી હતી. અરજી સાથે વધારે ભરાયેલ નાણાં મંજૂરી પેટે મજરે લીધાં હતાં.

પ્રીતિ કે જેઓ ૪૫૦ શેર મંજૂર કરવામાં આવ્યા હતાં. તે મંજૂરી વખતની રકમ ભરી નહીં રાજુનાં તેનાં શેરો મંજૂરી બાદ જ્યાં કરવામાં આવ્યા.

સુરેખા કે જેણો ૪૦૦ શેરની અરજી કરેલ તે હપ્તા વખતની રકમ ભરી શકેલ નથી અને તેના શેર જ્યાં કરવામાં આવ્યા. ઉપરોક્ત જ્યાં કરેલ શેર પૈકી ૮૦% શેર રૂ. ૮ ના ભાવે પૂરા ભરપાઈ ગણીને બહાર પાડવામાં આવ્યા, જેમાં પ્રીતિના તમામ શેરોનો સમાવેશ થયેલ હતો.

ભાવિન લિમિટેડના ચોપડે ઉપરના વ્યવહારો નોંધવા માટે જરૂરી આમ નોંધો પસાર કરો.

[P.T.O.]

અથવા

૨ (અ) ૧ લી જાન્યુઆરી ૨૦૧૩ના રોજ પ્રકાશ એન્જિનીયરીં લિમિટેડ રૂ. ૧૦ નો એક એવા ૧૦,૦૦૦ ઈક્વિટી શેર બહાર પાડ્યા. નાણાં નીચે મુજબ ભરવાનાં હતાં. ૧૫

અરજી સાથે રૂ. ૨ પ્રથમ હપ્તા સાથે રૂ. ૩

મંજૂરી સાથે રૂ. ૨.૫૦ બીજા હપ્તા સાથે રૂ. ૨.૫૦

તા. ૧૫મી ફેબ્રુઆરી સુધીમાં ૮,૦૦૦ શેર માટે અરજીઓ મળી. તા. ૧લી માર્ચના રોજ બધા શેર મંજૂર કરવામાં આવ્યા. અને ૧૫મી માર્ચના રોજ મંજૂરીનાં નાણાં મળી ગયા. ૧૫મી મે ના રોજ હપ્તો મંગાવવામાં આવ્યો. ૧લી જૂનના રોજ પૂરેપૂરો મળી ગયો. ૧૫મી જૂનના રોજ બીજો હપ્તો મંગાવવામાં આવ્યો ૧લી ઓગસ્ટના રોજ ૧,૦૦૦ શેર પર બીજા હપ્તા સિવાય બાકીના બધા શેરો પર હપ્તાનાં નાણાં મળી ગયા. ઉપરનાં વ્યવહારોની આમ નોંધ લખો. અને બંક ખાતું તૈયાર કરો.

(બ) શેર કેપિટલનો અર્થ આપીને તેના પ્રકાર વિશે સમજાવો. ૧૦

૩ અલિ. અને બલિનું સંયોજન તા. ૩૧-૩-૨૪ના રોજ કરવામાં આવે છે. આ માટે અલિ અને બલિનો ધંધો લઈ લે છે. આ ૨૫ તારીખે બંને કંપનીઓના પાકા સરવૈયા નીચે મુજબ છે.

૩૧-૩-૨૪ના પાકા સરવૈયા

જવાબદારીઓ	અલિ.	બલિ.	મિલકતો	અલિ.	બલિ.
ઈક્વિટી શેર મૂડી			જમીન અને મકાન	૫,૦૦,૦૦૦	૩,૧૦,૦૦૦
દરેક શેર રૂ. ૧૦નો	૧૦,૦૦,૦૦૦	૫,૦૦,૦૦૦	ખાનાટ અને યંત્રો	૫,૫૦,૦૦૦	૩,૪૦,૦૦૦
૧૨%ની પ્રેફ. શેરની મૂડી			ફર્નિચર	૧,૧૫,૦૦૦	૭૦,૦૦૦
(દરેક શેર રૂ. ૧૦૦ના)	૪,૪૦,૦૦૦	૩,૪૦,૦૦૦	રોકાણો	૧,૪૦,૦૦૦	૧,૦૦,૦૦૦
સામાન્ય અનામત	૧,૦૦,૦૦૦	૫૦,૦૦૦	સ્ટોક	૨,૫૦,૦૦૦	૧,૬૦,૦૦૦
નિકાસ નશનું અનામત	૫૦,૦૦૦	૪૦,૦૦૦	દેવાદારો	૧,૮૦,૦૦૦	૨,૦૯,૦૦૦
રોકાણ વળતર અના.	-	૨૦,૦૦૦	રોકડ અને બેન્ક	૧,૪૫,૦૦૦	૧,૦૪,૦૦૦
નશનુંકસાન ખાતું	૧,૫૦,૦૦૦	૧,૦૦,૦૦૦			
૧૪%ના ડિબેન્ચર					
દરેક રૂ. ૧૦૦નો	૧,૦૦,૦૦૦	૭૦,૦૦૦			
ધંધાના લોશાદારો	૬૦,૦૦૦	૭૦,૦૦૦			
અન્ય ચાલુ દેવાં	૪૦,૦૦૦	૩૦,૦૦૦			
	૧૮,૮૦,૦૦૦	૧૩,૨૦,૦૦૦		૧૮,૮૦,૦૦૦	૧૩,૨૦,૦૦૦

અલિ. અને બલિ. નો ધંધો તા. ૧લી એપ્રિલ ૨૦૨૪ના રોજ લઈ લીધો. અલિ. અને બલિ. એ ખરીદ કિંમત નીચે મુજબ ચૂકવી.

(૧) રૂ. ૧૦ નો એક એવા ૭૦,૦૦૦ ઈક્વિટી શેર બલિ.ના ઈક્વિટી શેર હોલ્ડરો માટે આપ્યા.

(૨) બલિ.ના પ્રેફરન્સ શેરહોલ્ડરોને ૧૦% પ્રિમીયમે નાણાં ચુકવવાં રૂ. ૧૦૦ નો એક એવા ૧૪% ના પ્રેફરન્સ શેર આપ્યા.

(૩) બલિ. ના ડિબેન્ચરોને અલિ. ના તેટલી જ સંખ્યાના ડિબેન્ચરો ફેરવી નાખ્યાં.

(૪) બલિ. ના કાનૂની અનામતો હજુ બે વર્ષ સુધી રાખવા જરૂરી છે.

અલિ.નું પાકું સરવૈયું નીચેના બે હિસ્સામાં બનાવો.

(૧) જો સંયોજન વિલિનીકરણ સ્વરૂપનું હોય તો

(૨) જો સંયોજન ખરીદી સ્વરૂપનું હોય તો

અથવા

૩	(અ) સંયોજન વિલિનિકરણ સ્વરૂપ અને સંયોજન ખરીદીનું સ્વરૂપ બંને વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.	૧૫
	(બ) સંયોજનનો અર્થ આપી તેના ઉદેશો વિશે સમજાવો.	૧૦
૪	(અ) ટૂંક નોંધ લખો (કોઈપણ ત્રણ):	૧૫
	(૧) પ્રિમિયમથી બહાર પાઠેલ શેર	
	(૨) મૂડી ખર્ચ અને આવક ખર્ચ	
	(૩) રોકડ વટાવ અને વેપારી વટાવ	
	(૪) મૂડી અનામત અને અનામત મૂડી	
	(૫) પ્રેફરન્સિયલ લેણદારો.	
(બ)	MCQ :	૧૦
(૧)	X લિમિટેડ રૂ. ૧૦૦નો એક એવા ઇક્વિટી શેર ૧૦૦% પ્રિમિયમથી બહાર શેર પાડ્યા તો સેબીની માર્ગદર્શિકા મુજબ અરજી સાથે મંગાવવાની શેરદીઠ ઓછામાં ઓછી રકમ.....	
	(અ) રૂ. ૫ (બ) રૂ. ૧૦ (ક) રૂ. ૫૦ (દ) એક પણ નહીં.	
(૨)	X લિમિટેડની ખરીદ કિંમત રૂ. ૧૨૩૪૫ અને ચોખ્ખી મિલકત રૂ. ૩૫૬૮ હોય તો.....	
	(અ) રૂ. ૮૭૭૭ પાછડી (બ) રૂ. ૮૭૭૭ મૂડી અનામત (ક) રૂ. ૧૫૮૧૩ પાછડી	
	(દ) રૂ. ૧૫૮૧૩ મૂડી અનામત.	
(૩)	કંપનીઓનું સંયોજન તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.	
	(અ) વિલિનિકરણ અને સંપાદન (બ) મૂડી ફંડમાં તફાવત	
	(ક) કંપનીઓનું વિસર્જન (દ) મૂડી ધટાડો.	
(૪)	કંપનીના સંયોજન સમયે વેચતા કંપનીના ચોપડામાં પ્રેફરન્સ શેરની મૂળ રકમ ખાતે ટ્રાન્સફર કરવામાં આવે છે.	
	(અ) પ્રેફરન્સ શેરહોલ્ડર ખાતે (બ) મૂડી અનામત ખાતે (ક) ઇક્વિટી શેરહોલ્ડર ખાતે	
	(દ) ઇક્વિટી શેર મૂડી ખાતે.	
(૫)	કંપનીએ કંપની ધારા મુજબ શેર અરજી સાથે ઓછામાં ઓછી રકમ મંગાવવી જરૂરી છે.	
	(અ) રૂ. ૧ (બ) મૂળ કિંમતના ૫% (ક) રૂ. ૧૦ (દ) કંપનીએ નક્કી કરેલ રકમ.	

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) All questions are compulsory.
(2) All questions carry equal marks.

1 Sharda and Jamna are partners of a firm. Their capital as on 1-4-2023 was Rs. 30,000 and 25
Rs. 40,000 respectively. During the year Sharda was withdrawn 6000 on 1-4-2023 while Jamna Rs.

8000 on 1-1-2024. The provisions of partnership deed are as follows :

(1) Provide interest on capital at 10% p.a.
(2) Provide interest on drawings 12% p.a.
(3) Monthly salary of Rs. 500 is payable to Sharda for her active participation in business.

\ An annual commission of Rs. 3000 is payable to Jumna.

on 1-10-2023 Sharda has given loan of Rs. 6000 to the firm. There is no provision in partnership deed
for interest on loan. Sharda demands interest at 10% p.a. on loan.

Profit for the year ending on 31-3-24 before consideration of above provision and interest on loan of
Sharda of the firm is Rs. 39,820 from the above information perpare pofit and loss appropriation
account and partner's capital accounts of the firm.

OR

1 (a) Prepare performa of profit and loss appripiation account and partner's capital and current 15
account with all information.
(b) Explain the difference between pofit and loss account & profit and loss appropriation 10
account.

2 Bhavin limited issued 3,00,000 equity shares of Rs. 10 each at a premium of Rs. 1 payable as under 25

On application : Rs. 2

On allotment : Rs. 4 (including premium)

On call : Rs. 5

Applications were received for 450000 shares.

Applications of 4,00,000 shares were allotted shares on pro rata basis and remaining appliations were
reduced. The excess money received on application was adjusted to sum due on allotment.

Prity, who was allotted 450 shares failed to pay allotment money and her shares were forfeited
immediately after allotment.

Surekha, who applied for 400 shares, failed to pay all money and her shares were forfeited.
of the above forfeited shares 80% shares were reissued as fully paid at Rs. 8 the whole of Prity's
shares being in unused.

Pass necessary journal entries to record the above transaction in the books of the company.

2904E254-5

OR

2 (a) On 1-1-2023 Prakash Engineering Limited offered 10,000 shares on Rs. 10 each to the public, payable as under : 15

On application Rs. 2 per share

On allotment Rs. 2-50 per share

On first call Rs. 3 per share

On second call Rs. 2-50 per share

By 15th February application were received for 9000 shares. Allotment was made on 1st March and call sums due on Allotment were received on 15th March. First call was made on 15th May and the money was due was received in full by 1st June. Second call was made on 15 June and the call money due was received in full with the exception of 1000 shares. You are required to draft journal entries and prepare bank account.

(b) Explain the meaning of share capital and its types. 10

3 A Ltd and B Ltd decided to amalgamate on 31-3-2024 for which A Ltd fully over the Business 25 of B Ltd. Their balance sheets on that date were as follows :

Balance sheet as on 31-3-24

Liabilities	A Ltd (Rs.)	B Ltd (Rs.)	Assets	A Ltd (Rs.)	B Ltd (Rs.)
Cash of Rs. 10 each	10,00,000	6,00,000	Land & Building	5,00,000	3,10,000
12% pref. sh. of Rs. 10 each	4,40,000	3,40,000	Plant & Machinery	6,50,000	3,40,000
General reserve	1,00,000	50,000	Furniture	1,15,000	70,000
Export profit reserve	60,000	40,000	Investment	1,40,000	1,00,000
Investment allowance reserve	-	20,000	Stock	2,50,000	1,90,000
Profit loss A/C	1,50,000	1,00,000	Debtors	1,80,000	2,06,000
14% Debentures	1,00,000	70,000	Cash & Bank	1,45,000	1,04,000
Creditors	90,000	70,000			
Other current liabilities	40,000	30,000			
	19,80,000	13,20,000		19,80,000	13,20,000

A Ltd took over the business of B Ltd on 1st April 2024. A Ltd paid the purchase price as follows.

- (1) 70,000 equity share of Rs. 10 each fully paid to equity share holders of B Ltd.
- (2) 14% pref. sh. of Rs. 100 each to make payment to preference share holders of B Ltd at a premium of 10%.
- (3) Debentures of B Ltd were converted into equal number of debentures of A Ltd.
- (4) The statutory reserves of B Ltd are still to be required for two more years.

Prepare balance sheet of A Ltd in following two cases :

- (1) If the amalgamation is in the nature of merger.
- (2) If the amalgamation is in the nature of purchase.

OR

[P.T.O.]

2904E254-6

3 (a)	Explain the difference between amalgamation in the nature of merger and amalgamation in the nature of purchase method of recording transactions relating to amalgamation.	15
(b)	Explain the meaning of amalgamation and its objectives.	10
4 (a)	short notes (any three out of five) :	15
(1)	Share issued at premium	
(2)	Capital expense and revenue expense	
(3)	Cash discount and trade discount	
(4)	Capital reserve and reserve capital	
(5)	Preferential creditors.	
(b)	MCQ : Necessary note require :	10
(1)	X Ltd issued equity shares of Rs. 100 each at 100% premium. The minimum amount payable on application as per SEBI's guideline is : (a) Rs. 5 (b) Rs. 10 (c) Rs. 50 (d) None	
(2)	XLtd's purchase consideration is Rs. 12,345 and net assets Rs. 3,568 then (a) Goodwill Rs. 8,777 (b) Capital reserve Rs. 8,777 (c) Goodwill Rs. 15,913 (d) Capital reserve Rs. 15,913	
(3)	Amalgamation of companies are known as in corporate world. (a) Merger and acquisition (b) Change in capital fund (c) Liquidation of a company (d) Capital reduction.	
(4)	The original amount of preference share capital should be transferred to account at the time of amalgamation in the books of vendor to. (a) Preference share holder account (b) Capital reserve account (c) Equity share holder account (d) Equity share capital account.	
(5)	Minimum amount required to call on application is as per companies Act. (a) Rs. 1 (b) Rs. 5% of full value (c) Rs. 10 (d) Amount Decided by the company	
